

Udenrigspolitisk Redegørelse 2023

(Naalakkersuisoq for Selvstændighed og Udenrigsanliggender)

Tak til Naalakkersuisoq for Selvstændighed og Udenrigsanliggender for redegørelsen.

Demokraatit mener, at vi som land skal føre en stærk og sammenhængende udenrigspolitik, hvor ingen skal være i tvivl om, at vi er et stolt folk, der ønsker maksimal indflydelse på udviklingen i verden – og ikke mindst på udviklingen i vores eget nærområde Arktis.

Vi er nødt til hele tiden at markere vores udenrigspolitiske synspunkter på en klar og stærk måde. Det kan godt være, at det statsretligt er sådan, at vi er en del af Kongeriget Danmark, men omvendt mener vi, at Kongeriget Danmark er nødt til at anerkende og respektere, at vi i Grønland er den eneste arktiske del af Kongeriget. Derfor bør det være os, der sidder for bordenden og har det sidste ord, hvad angår arktiske anliggender.

Det er ingen hemmelighed, at Kongeriget Danmark overtager formandskabet for Arktisk Råd i maj 2025. For Demokraatit er det vigtigt, at der allerede her i løbet 2024 bliver indgået en aftale om, at det bliver os i Grønland, der i høj grad varetager dette formandskab. Dette vil være et vigtigt og principielt signal om, at det er os, der har det sidste ord i arktiske spørgsmål. Det er vel kun naturligt, at vi har maksimal indflydelse på vores eget nærområde.

Det er således vigtigt for os i Demokraatit, at Kongeriget Danmark i højere grad end i dag anerkender, at Arktis er vores nærområde – ikke Danmarks nærområde.

Dette bør også betyde, at hele diskussionen om den arktiske ambassadør hurtigst muligt bliver afsluttet med det resultat, at en grønlander bliver udpeget til posten. Det er vores nærområde og os der har det lokale kendskab til udfordringerne og problematikkerne. Det burde ikke være så svært for Kongeriget Danmark at nå frem til den konklusion.

Handelsaftaler og handelsruter

Handelsaftaler som handelsruter er vigtige med henblik på at øge vores eksport og skabe mere værdi for vores virksomheder og dermed også for vores samfund. Her savner jeg, at Naalakkersuisut er lidt mere konkrete i forhold til, hvilke initiativer, der bliver arbejdet med i øjeblikket. Det er jo let nok at skrive, at der bør være en direkte fragtrute til Nordamerika og at vi bør indgå en handelsaftale med eksempelvis Storbritannien. Men jeg savner, at det bliver mere konkret. På den baggrund vil jeg bede Naalakkersuisut om at besvare følgende spørgsmål:

- Hvad er status på forhandlingerne med Storbritannien om en handelsaftale og hvornår forventer Naalakkersuisut at en sådan aftale kan træde i kraft?

- Hvilke konkrete initiativer har Naalakkersuisut taget med henblik på, at der bliver etableret en fragtrute til Nordamerika og hvornår forventer Naalakkersuisut, at en sådan rute kan tages i brug?

For Demokraatit er det vigtigt, at der bliver arbejdet seriøst med disse opgaver, da de set med vores øjne er særdeles vigtige i forhold til at forbedre forholdene for vores hjemlige eksportvirksomheder og dermed også for hele samfundet.

Mere fokus på klima

Et udenrigspolitisk område, hvor jeg mener, at Grønland skal markere sig mere og oftere er klimaområdet. De menneskeskabte klimaforandringer er en realitet og de er ligeglade med landegrænser. Det er derfor et område, der kan påvirke enkelte lande rigtig hårdt. Her er vi i Grønland er et af de lande, der bliver ramt. Isen smelter og vores levevis bliver påvirket heraf.

På den baggrund mener Demokraatit, at det er vigtigt, at vi bliver endnu mere offensive end i dag, når det drejer sig om at vise verden, hvad klimaforandringerne har af konsekvenser. Der er ikke et eneste land i verden, der alene kan bekæmpe klimaforandringerne. Det kræver sammenhold, samarbejde og internationalt forpligtende aftaler. Her kan vi i Grønland spille en vigtig rolle, og det bør vi arbejde hårdt for at gøre. Vi skal blive ved med at vise verden, hvad klimaforandringerne betyder og vi skal gå forrest i den grønne omstilling.

Krav om ligeværdig behandling i Nordisk Råd

Det går ikke længere, at Nordisk Råd er opdelt i et A-hold og et B-hold. Hvis Nordisk Råd skal give mening for os, så skal vi behandles ligeværdigt. Det betyder, at vi skal være med til alle møder, der omhandler Arktis, så vi kan have indflydelse på vores egen region. Det nytter ikke noget, at der er møder, hvor vi bliver holdt uden for.

Derudover bør Nordisk Råd respektere vores sprog. Til en start bør grundlaget for Nordisk Råd – Helsingfors-aftalen – blive oversat til grønlandsk, og der bør hele generelt være tolke til rådighed, så vores medlemmer og øvrige deltagere kan argumentere og tale på vores eget sprog.

Vi skal deltage i forsvaret og beredskabet af vores land

Det er vigtigt at erkende og anerkende, at det er umuligt for os selv at forsvare vores land. Derfor er det vigtigt, at vi står under NATO's og USA's beskyttelse. Vi har desværre set, at Rusland ikke har noget problem med at invadere et andet land. Derfor er det vigtigt med militær beskyttelse.

Det er ligeledes vigtigt, at vi selv bidrager. Jeg er på den baggrund glad for, at vi fra Demokraatit har kæmpet hårdt for den arktiske basisuddannelse og for værnepligtsafprøvninger herhjemme. Det er dog

vigtigt at understrege, at begge dele skal være frivillig basis, men at vores unge skal have muligheden herfor.

Jeg deltog selv, da den arktiske basisuddannelse bød velkommen til det første hold og jeg må sige, at det gjorde mig stolt at se, at så mange unge landsmænd var klar til at tage denne uddannelse.

Inatsisartut skal inddrages mere

Slutteligt skal jeg komme med en klar opfordring til Naalakkersuisut. Sørg for at inddrage Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske udvalg i alt, hvad I foretager jer på området. Det er vigtigt, at der står et stærkt demokratisk mandat bag de vigtige udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutninger, der bliver truffet i øjeblikket og som skal træffes i fremtiden.

Jeg ser gerne, at Naalakkersuisut indtager den position, at det er bedre at inddrage Inatsisartuts Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske udvalg en gang for meget end en gang for lidt.

Med disse bemærkninger tager Demokraatit Udenrigspolitisk Redegørelse 2023 til efterretning.